

seende har Tjenestemændene i samme Grad som nu i deres Pensionsret. Dog bliver det formentlig nødvendigt som Opmand i Uoverensstemmelser angaaende Forstaaelsen af Lønnings- og Arbejdstidsbestemmelser Ledelsen og Organisationerne imellem at have et af Staten valgt Voldgiftsnævn af samme Karakter, som vi kender fra Telefonselskaberne eller fra Privatbanerne.

Jeg har opholdt mig en Del ved dette Tjenestemandsspørgsmaal, fordi der her fra begge Sider ligger saa mange Interesser, der kunde blive af Betydning for Sagens Ordning, og det derfor saa nogenlunde maa udklares for alle Parter. I øvrigt er det min Opfattelse, at dette Spørgsmaals Afgørelse — Statslønningerne har som bekendt aldrig været store — ikke har nogen væsentlig Betydning for disse Virksomheders større eller mindre Økonomi. Det for disse afgørende er den enklest mulige Administration, og herunder hører Antallet af Tjenestemændene samt Smidighed til at skabe og fastholde Kunder til Virksomheden. Det er netop ogsaa paa disse to afgørende Omraader, at den nye selvstændige Ledelse maatte sætte ind, og Kravet om Forrentning vil da sikkert paa disse to Omraader alene meget hurtigt kunne ske Fyldest.

Jeg har selv i 1918 taget mig for i Folketinget at paavise, hvilket Uhyre af Omstændelighed, Papirinstanser, Dobbeltarbejde der til Eksempel fandtes indenfor Statsbanernes Administration, og hvilke besparende og arbejdsfremmende Forenklinger der burde ske. En Del — kun en lille Del — af, hvad jeg den Gang pegede paa, er nu søgt rettet af Jernbanespæudvalget, Resten kræver Ændringer i Loven om Statsbanernes Administration. Jeg havde tænkt mig at tage dette Arbejde op her i Tinget ved første Lejlighed, saa godt jeg kunde, thi selvfølgelig kan man kun i ringe Grad reformere en Virksomhed som Statsbanernes ved Taler i Folketinget, men jeg er klar over, at det ogsaa vil være ganske overflødig, hvis Tanken om Etatens friere Styrelse gennemføres. Saa skal Nøden nok lære nogen Kone at spinde, naar kun Kravet om Forrentning stilles til den ansvarlige Ledelse.

Samraadet i Finansudvalget var oprindelig bygget paa en Anmodning til Ministeren om at faa oplyst, hvorledes Forholdet var i Sverige mellem Bevillingsmyndigheden paa den ene Side og disse Trafikvirksomheder paa den anden Side. Disse Oplysninger forelaa først i sin Helhed kort før Paaske, og jeg skylder i et

Par Ord at gøre Rede for dem. Det fremgaar af disse Oplysninger, dels at Forholdene i Sverige allerede er adskilligt friere end her, og dels at man paatænker at gaa endnu et Skridt videre i denne Retning, saaledes at man i væsentlig Grad naar det samme, som jeg stræber efter. I Sverige forelægges for Rigsdagen kun Anlægsbudgetterne, ikke Driftsbudgetterne. Anlægsbudgetterne er Grundlaget for de Nybevillinger, som ydes Virksomheden som Laan, der forrentes og amortiseres. Kravet om disse Virksomheders Forrentning er gennemført i Sverige. Endvidere forelægges for Rigsdagen Lønningerne for det faste Personale samt Antallet af Personer i højere Stillinger, altsaa omtrent svarende til, hvad der herhjemme forelægges gennem Normeringsloven. Driftsbudgetterne afgøres af Regeringen, ikke af den enkelte Minister, men af den samlede Regering, som tillige fastsætter Organisationsændringer og Takster. Dog har Virksomhedernes Styrelse, efter hvad der oplyses, en vis Frihed til at give Takstnedsættelser, ligesom Regeringen ikke hidtil overfor Statsbanerne har benyttet sig af sin Ret til at fastsætte Samtrafiktaksterne, altsaa Takster i Forbindelse med andre Styrelser. En Undtagelse, som rimeligvis har historisk Oprindelse, danner Posttaksterne, der fastsættes af Rigsdagen. Styrelsen bestaar for Øjeblikket i Sverige af Generaldirektøren og nogle Embedsmænd. Generaldirektøren er eneafgørende. De øvrige Medlemmer har kun Ret til at lade afvigende Meninger protokollere.

En Statsbaneøkonomikommission har i 1921 foreslaaet at give Statsbanernes Styrelse noget større Myndighed og mener for at kunne gøre dette at maatte gaa bort fra den enebestemmende Generaldirektør og over til en kollegial Styrelse, bestaaende af en Generaldirektør samt 6 Medlemmer, som man ønsker at hente fra det økonomiske Livs forskellige Omraader, men som dog ikke maa være Repræsentanter for noget af disse Omraader. Uden at ville eller kunne kritisere denne Side af den svenske Kommissions Forslag, om hvilket Kommissionen selv indrømmer, at det vil være forbundet med visse Vanskeligheder at finde saadanne Mænd, maa jeg dog sige, at jeg tror, dette vil være umuligt, og at der i enhver Forretning maa gælde den Regel, at Kunderne hører til foran Disken og ikke bagved Disken. Men under alle Omstændigheder er det min Opfattelse, at alle de nødvendige Interesser, baade de samfundsmæssige